І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

# СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 200. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1972 No. 200. VOL. LXXIX.

## КОРОТКІ ВІСТКИ

*П'ятниця, 27-го жовтня 1972*

**НОБЕЛІВСЬКІ НАГОРОДИ В ДІЛЯНЦІ ЕКОНОМІКИ** одержали Гарвардський професор - економіст Кеннет Арров, 51 рік, і англійський економіст із Оксфорду проф. Джон Гайкс, 68 років. Професор Арров — це вже восьмий американський науковець, який цього року одержав Нобелівську нагороду і чека в сумі понад 90 000 долярів за його особливу працю в ділянці економіки.

**„БЛУ КРОСС" У НЮ ДЖЕРЗІ ДОБИВАЄТЬСЯ** права від стейтових властей у Трентоні підвищити знову оплату за свої послуги, цього разу на 18,1 відсотка. Ще в квітні „Блу Кросс' у тому стейті хотів підвищити оплати на 4,3 відс., але стейтові власті відкинули те прохання, тепер він підвищив вимагану надвишку. Коли б її затвердили, то вона заторкнула б мільйони членів „Блу Кросс' у Ню Джерзі.

**ГАЗЕТА „КРОНІКА" В БУЕНОС АЙРЕСІ** сповістила, що 7-го листопада до Арґентини повернеться 77-річний колишній керівник країни Хуан Перон, який перебуває в екзилі в Еспанії і повернення якого добиваються маси його прихильників у Арґентині. Припускають, що Перон повернеться в супроводі своєї другої дружини Ізабелли, і що тоді ж він привезе домовину з рештками першої дружини Єви Перон, яка була ідолом для мільйонів арґентинців. Єва Перон померла на 33 році життя від раку. Її тіло забальзамоване.

**ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ КАНДИДАТ ВІД СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ** партії в ЗСА Луїс Фішер виступав у Філядельфії перед нечисленними слухачами. Він сказав, що коли його виберуть Президентом ЗСА, то він зліквідує всі партії, в тому й свою власну, Соціялістичну, зліквідує також Адміністрацію, а створить уряд під назвою „Промисловий Конґрес", складений з робітників. Фішер казав, що при соціялізмі будуть скасовані всі податки, взагалі все будуть у більшості виконувати добровольці, наприклад, обслуговувати транспорти.

**В ІРЛЯНДСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ ВІДБУДЕТЬСЯ** 30 листопада ц. р. плебісцит у двох справах: чи Католицька Церква має надалі бути Церквою державною і чи треба обнизити вік голосуючих з 21 року життя на 18-ий рік. Існування в Ірляндській Республіці, себто південній суверенній частині Ірляндії, католицизму, як державного віровизнання, є одною з найбільших причин, з яких здебільша протестантська Північна Ірляндія противиться злуці з Південною Ірляндією. У Південній Ірляндії заборонені теж будь - які штучні засоби проти заплідненя, заборонені розводи і існує сувора пресова цензура, — всього того нема в Північній.

**АМЕРИКАНСЬКІ СТАРШИНИ Й ПІДСТАРШИНИ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТУРБОВАНІ** марнотравством амуніції внаслідку нехтування південно - в'єтнамськими вояками правил, як треба стріляти. Ті вояки не вміють орудувати новим американським крісом, стріляють не прицілюючись або взагалі без ніякої потреби, не мають так званої вогневої моралі, себто мало які з'єднання південно - в'єтнамської армії видержують на бойовищі серед сильного ворожого вогню. Кількасот американських старшин і підстаршин, спроваджених навіть з Японії й Ґуами, переводять перевишкіл в'єтнамських піхотних вояків.

**ІЗРАЇЛЬ ОХОПЛЕНИЙ** хвилею диких страйків. В різні дні страйкували або далі страйкують водії вантажних авт, 3.000 лікарів, портові робітники, робітники у млинах, службовики у кінотеатрах. Коментатори з'ясовують явище диких страйків більшим зацікавленням населення соціяльно - економічними проблемами в добі воєнного перемир'я і розмірного добробуту та реакцією працюючих на ставлення уряду, зацікавленого майже виключно закордонною політикою.

**МОСКОВСЬКА „ЛІТЕРАТУРНАЯ ҐАЗЕТА" НАРІКАЄ,** що москвини з будь-якої благої причини накручують телефон на „ОЗ", викликуючи шпитальний амбулянс. Буває — наводить названа газета конкретні приклади, — що коли комусь іде кров з носа, — коли хтось ствердив, що має невисоку гарячку, — або навіть коли в родині постала сварка чи хтось вдарив себе молотком по руці, — зараз кличуть шпитальний амбулянс. Практичний наслідок такий, що при дійсно поважних занедужаннях, коли треба негайного перевезення амбулянсом до шпиталю, недужий мусить півтори години чекати, поки приїде амбулянс.

**ЯПОНСЬКІ КОМУНІСТИ Й ПАЦИФІСТИ ПЕРЕВЕЛИ** нову протиамериканську демонстрацію, намагаючись перешкоджувати валці 60-ти танків і панцерних возів, яка їхала довгим на 10 миль шляхом з Токіо до порту в Йокогамі. Прийшло до сутичок з поліцією, при чому декого арештували. 19 поліціянтів було потурбованих.

## Протоігумен о. Патрик Пащак виїхав з місією до Південної Америки

Ню Йорк. — У вівторок 24 жовтня ц. р. виїхав на одномісячні відвідини в Бразилії й Арґентині протоігумен Отців Василіян Американської провінції, о. Патрикій Пащак. Побуваючи в тих країнах, він відвідає головніші осередки українських поселень із спеціяльною місією: пошукуючи серед місцевої української студентської молоді кандидатів до монашого і світського духовного стану. Українська Католицька, як і Православна Церкви в Америці і Канаді відчувають поважний брак нових покликань до духовного стану в цих країнах, тоді як у Бразилії й Арґентині ця справа виглядає надійніше. Отці Василіяни плянують розглянутись за покликаннями вже серед середньошкільної молоді, при чому допоможуть зацікавленим переїхати до ЗСА чи Канади та



О. протоігумен
Патрик Пащак, ЧСВВ

вже під час своїх студій відповідно закліматизуватись у цих країнах та краще приготовитись до майбутньої душпастирської праці.

# КІССІНДЖЕР ЗАПОВІДАЄ МИР У В'ЄТНАМІ ВЖЕ В НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ

Вашингтон. — Асистент президента Р. Ніксона для справ крайової безпеки Генрі Кісінджер відбув у четвер 26 жовтня ц. р. одногодинну пресову конференцію, на якій він вперше виявив одверто, що 8-го жовтня ц. р. прийшов перелім у переговорах з в'єтнамськими комуністами, коли вони відступили від цілого ряду своїх попередніх вимог, і що в найголовніших зарисах прийшло вже до порозуміння з комуністами. Кіссінджер потвердив, що по суті радіо з Північного В'єтнаму правильно подало зміст договорення, але піддав під сумнів твердження комуністів, що він в імені американської сторони зобов'язався підписати договір 31 жовтня ц. р. Кіссінджер заявив, що залишились ще деякі неясні пункти, що їх треба з'ясувати, тому американський Уряд звернувся до Північного В'єтнаму з пропозицією відбути ще одно засідання на якому можна буде ті неясні точки доповнити. Але Г. Кіссінджер підкреслював що коли вже стільки пророблено в напрямку до миру, то напевне й усі інші подробиці будуть поладнані. Кіссінджер підкреслив, що Південний В'єтнам, на території якого від 10-ти років ведуться бої і який так багато натерпівся, має право заявлятись до умов перемир'я і замирення. Він відмовився з'ясувати докладно, в яких пунктах виявилися розбіжності між ним і південно-в'єтнамським президентом Нґуєном Ван Тіє, але признав, що „в дечому він признав мені рацію і в дечому я признав йому, але в дечому ми різнилися". Кіссінджер заявив, що це від комуністичної сторони залежить, де й коли вона забажає продовжувати переговори. Коли його запитали, чи він готов би полетіти до Ганою, він заявив, що кожне місце добре для переговорів. Кіссінджер говорив про „дні" і про „години" потрібні для доповнення переговорів, вказавши на такі складні питання, як наприклад, конечність оминути можливі непорозуміння щодо інтерпретації договірного тексту, складеного в англійській та в'єтнамській мовах. Дуже складне питання також щодо міжнародної ґарантії над перемир'ям і виборами у Південному В'єтнамі. Але Г. Кіссінджер признав, що комуністична сторона виявляла добру волю в переговорах почавши від 8 жовтня ц. р. На запит журналіста, чи такого порозуміння не можна було зробити вже чотири роки тому, він відповів рішуче негативно, бо тоді, мовляв, комуністи не погоджувалися на розмежування військової і політичної проблем та не погоджувалися щодо інших важливих справ, від яких відступили щойно 8 жовтня ц. р. Довга заява Г. Кіссінджера і його відповіді журналістам були сповнені оптимізму. Він очевидячки намагався знецінити існуючі розбіжності між Вашинґтоном і Сайґоном і заявив, що не варто відповідати на „гіпотетичне" питання, що йому завдав один журналіст: чи ЗСА підпишуть договір з комуністами, якщо Південний В'єтнам не захоче підписати його. Кіссінджер виключав таку ситуацію. Він заявив теж рішуче, що переговори про замирення у В'єтнамі не мали ніякого зв'язку з датою президентських виборів і що Америка не виявила б подробиць тайних переговорів, як би не зробила цього першою комуністична сторона.

## Помер винахідник і продуцент гелікоптерів киянин Ігор Сікорський

Істон, Кон. — Людина, яка дала світові новий вид транспортації гелікоптер і яка про такий „літаючий килим" мріяла ще хлопчиком у Києві, померла на 83 році життя у себе вдома в Істоні, Коннектикат, від серцевого припадку. Цим видатним винахідником і конструктором був Ігор Іванович Сікорський, який на 50-му році життя таки дійшов свого, піднявшись на ним сконструйованому гелікоптері біля Стетфорду, Конн., у повітря. Збереглася світлина з тих часів, коли І. Сікорський сидить у гелікоптері над землею, на малій висоті, а якийсь чоловік подає йому з землі пакунок. Це був прототип, на основі якого фірма Ігоря Сікорського випродукувала 5 000 різних гелікоптерів, у тому деякі дуже складні, для особливих завдань. Ігор Сікорський — син відомого в Києві лікаря, з раніх років цікавився технікою, вчився спочатку в Київському, потім у Петербурзькому політінститутах. Коли мав 18 літ життя, вже почав конструювати літаки й гелікоптери. У 1912 р. став головним конструктором лі-

*(Закінчення на стор. 3-ій)*

## Цієї неділі відбудеться в Ню Йорку українське політичне віче

Ню Йорк. — Існуючий у Великому Ню Йорку Українсько-американський республіканський Клюб, який має своїх уповноважених в усіх 5-ох дільницях того метрополітального міста і головою якого є адвокат Іван Робертс, уладжує в неділю 29 жовтня ц. р. о год. 2 по пол. у великій залі Українського Народного Дому при 2-ій Евеню передвиборче Політичне Віче. З американського боку прибуде на віче колишній республіканський сенатор із стейту Ню Йорку і недавній амбасадор ЗСА в Індії Кеннет Кітінґ, який зрікся того посту, щоб узяти активну участь у передвиборчій кампанії Ніксона, буде також кандидат на конґресмена Джін Лендлі. З українського боку промовлятимуть ред. Іван Кедрин і адвокатка Ольга Купчин, яка тепер кандидує на суддю в Манґеттені, як теж голова Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій у Ню Йорку, адв. Роман Гуглевич. Вічем зацікавилися також інші національні групи, які підтримують кандидатуру Ричарда Ніксона. Свою приявність зголосили болгарський діяч Іван Дочефф і польська адвокатка Софія Цєплевська, яка кандидує до стейтової асамблеї в Олбані. Під час віча відбудеться теж мистецька програма і буде уможливлена товариська гутірка при буфеті.



Кеннет Кітінґ

## През. Ніксон висловив певність щодо встановлення миру у В'єтнамі, МекҐоверн не заперечує

Ашленд, Кентакі. — Започатковуючи в четвер 26 жовтня у Гантінґтоні у Вірджінії свою виборчу поїздку по Апалачському районі, президент Ніксон висловив певність, що всі труднощі, які ще стоять на дорозі до перемир'я і встановлення миру у В'єтнамі будуть переможені і що вже незабаром можна буде досягнути замирення в Південно-східній Азії. Водночас із цим Президент підкреслив, що досягнена мета буде миром чести, а не миром капітуляції. Виступаючи потім в інших місцевостях, президент Ніксон ствердив, що 1972 рік причинився більше до можливости встановлення справжнього миру у світі, як будь-який інший рік після Другої світової війни. Безнадійну ситуацію змінено тепер надійною. При цьому покликувався Президент на вислідн секретних розмов його дорадника Генрі Кіссінджера з представниками Північного В'єтнаму в Парижі та з південнов'єтнамським режимом у Сайґоні. Суперник Ніксона в кандидатурі на Президента сенатор Джордж МекҐоверн заявив того ж самого дня, під час передвиборчого виступу в Айова Ситі, що певність Ніксона і його уряду щодо встановлення миру у В'єтнамі має тривкі основи, але ж водночас із цим заслугу в цьому приписав не Ніксонові, але собі й тим, що започаткували у ЗСА рух опору проти в'єтнамської війни. Найближчі співробітники МекҐоверна висловлюють занепокоєння щодо неґативного впливу Ніксонового досягнення на евентуальну виборчу перемогу МекҐоверна.

## Південний В'єтнам заявив свою згоду на воєнне перемир'я

Париж. — У четвер 26-го жовтня ц. р. відбулося у Парижі 164-те з черги засідання конференції про В'єтнам, на якому представник Південного В'єтнаму Нґуєн Хуан Фонґ заявив, що Південний В'єтнам погоджується на проголошення у В'єтнамі воєнного перемир'я, вимагаючи, щоб воно стосувалося теж Ляосу і Камбоджи. Він таврував продовжування комуністами воєнних дій та вимагав, щоб 145.000 реґулярного війська Північного В'єтнаму, яке перебуває на території Південного В'єтнаму, відійшло на північ. Водночас він палко боронив право Південного В'єтнаму до самовизначення, що ним не може бути накидування йому будь-якого уряду на базі порозуміння у тайних переговорах. Але заява того південно-в'єтнамського делеґата вистерігалася будь-яких лайок на адресу комуністів. Голова делеґації Північного В'єтнаму Хуан Туї наполягав, щоб договір, що його проєкт устійнено вже в тайних переговорах Кіссінджера з ним і Ле Дуком То з Північного В'єтнаму, був підписаний 31-го жовтня ц. р. Але він погодився, щоб в найближчий четвер 2 листопада відбулося нове засідання Паризької конференції про В'єтнам. Після засідання Хуан Туї відбув пресову конференцію. В'єтнамські комуністи закидають злу волю Америці, яка — мовляв — може продиктувати південно-в'єтнамському президентову, що його прозивають „американським лакеєм", умови замирення і не звертати уваги на його застереження. Голова американської делеґації амбасадор Портер опрокидував на офіційному засіданні таку думку комуністів. Паризька преса переконана, що мир у В'єтнамі це питання найближчих днів.

## „Радянська Україна" атакує XI Конґрес і Франка Шекспіра

„Радянська Україна" в числі з 20-го жовтня помістила „репліку на XI Конґресі Українців Америки, під назвою „Рибак рибака — щодо однієї історії, яка прозвучала на хвилях „Голосу Америки". Вістка написана з намаганням бути сатиричною але в ній потверджується турбота комуністичних режимників про масовість слухачів „Голосу Америки" в Україні та подана офіційна версія відношення режиму до праці Українського Конґресового Комітету Америки до радіостанції „Голос Америки" та до її керівника Франка Шекспіра, який не так давно дав розпорядження не вживати означення „совєтський народ", а називати через радіо кожний народ за його власним іменем.

Ця вістка розпочинається словами:

„Зворушливу історію повідав цими днями своїм потенціяльним слухачам „Голос Америки". Настільки зворушливу, що повз неї так просто, мовчки, не пройдеш. Історію про єднання душ і сердець, мислення в унісон і консолідацію дій. Прямо, як то кажуть, сльоза проймає. Не будемо інтриґувати читача надто довгою преамбулою. Перейдемо до суті справи. А вона полягає: в тому, що так званий Український Конґресовий Комітет Америки (УККА), який зібрався на черговий свій провокаційний „з'їзд" у Ню Йорку, вручив директорові Інформаційного Аґентства США (ЮСІА) Френку Шекспіру від себе нагороду".

Далі на шпальтах „Радянської України" йдуть звичайні для тієї газети „заклинання":

„Ні, ми далекі від будь-якого бажання дискутувати з відщепенцями і зрадниками з названого комітету. Їх хорова антирадянська декламація в Ню Йорку, наклепницькі вигадки й мерзенні заяви, в яких оплакується розгром контрреволюції на Україні, та розпатякування з приводу національного питання в СРСР такі сміховинні, що спростовань не потребують".

Та хоча „Радянська Україна" нібито не виявляє зацікавлення діяльністю вільної української спільноти в ЗСА та її політичною репрезентацією УККА, все таки продовжує:

„Ми не хочемо заходити в суперечку із приводу кандидатур на так звані „грамоти свободи" УККА. Хай собі казиться, як хоче. Нас більше цікавить, чим заслужив пан Френк Шекспір похвалу буржуазно- націоналістичного збіговиська. Чи не тому, по-перше, що кероване ним відомство повсякчас (так само, як і УККА) зайняте вирощуванням кислої антирадянської клюкви? І чи не тому, по-друге, що

*(Закінчення на 3-ій стор.)*

## У ТОРОНТІ ВІДБУЛИСЯ ВЕЛИЧАВІ ВІДЗНАЧЕННЯ 40-ЛІТТЯ УНО; Д-Р МОДЕСТ МИЦИК ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Торонто. — У Торонті відбувся 24-ий Крайовий З'їзд Українського Національного Об'єднання, УНО, та пов'язані з 40-літтям УНО ювілейні імпрези: бенкет з участю понад 1 500 учасників, Фестиваль пісні й танку, а перед тим пресова конференція та Конференція Прав Людини. Пресова Конференція відбулася 5 жовтня в готелі Роял Йорк, нею керував сенатор Павло Юзик, заступник головного предсідника УНСоюзу на Канаду. Того ж дня увечорі відбулася Конференція Прав Людини, з запрошеними учасниками, представниками канадійської та американської і української преси. З доповідями виступали д-р Е. Гарсія з Буенос Айресу і д-р Д. Квітковський із Чикаґа, які говорили про права людини й народів. У тому ж готелі відбувся ювілейний бенкет з участю понад півтори тисячі осіб, увечорі 7 жовтня, на якому з промовами виступали голова ПУН ред. Олег Штуль-Жданович, д-р Е. Гарсія та ін., а в неділю 8 жовтня — панель на тему „Українці в Канаді", з участю сенатора Павла Юзика, проф. д-ра Я. Рудницького та ін., модератором панелю був мґр Богдан Голинський з Торонта. По тому відбувся Фестиваль української пісні й танку, з участю хорів „Дніпро" філії УНО в Содбурах, „Бояна" філії УНО в Торонті, хору ім. О. Кошиця філії УНО в Вінніпеґу, ансамблю „Юна Чайка", танцювальних ансамблів „Черемош", „Калина", „Дунай", Ансамблю П. Марунчака та ін., які зібрали багато заслужених оплесків глядачів. Головною темою нарад на З'їзді була тема „Де ми стоїмо у наше 40-ліття", обговорювалася проблема, як спинити процес асиміляції й ін. справи. Під час праць Конференції Прав Людини було створено Світову Організацію за Свободу Народів, ка діятиме з рамени УНО та інших братніх з УНО організацій і товариств. Цю нову світову організацію очолив д-р Денис Квітковський із Детройту. В рямках 24-го Ювілейного З'їзду УНО 6-го жовтня відбувся в Домі УНО в Торонті З'їзд Української Стрілецької Громади, на якому почесним головою УСҐ вибрано Михайла Шарика, а головою УСҐ обрано інж. Юліяна Темника з Торонта. Крім різних рішень та резолюцій, З'їзд УНО звернувся з проханням до прем'єра Канади П'єра Трудо й лідерів провідних партій, щоб вони вимагали від СССР змоги негайно повернутись до Канади двом канадійським підданим — Євгенові Ленкові та Надії Демиденко.

Під час ділової частини нарад делеґати З'їзду вибрали нову Президію Українського Національного Об'єднання Канади, головою якого знову став д-р Модест Мицик, почесними заступниками голови — сен. П. Юзик, п-і Степанія Савчук, М. Шарик, заступниками голови — Ярослав Білак, д-р Микола Суховерський, мґр Михайло Ромах, мґр Євген Мастикаш — екзекутивний секретар Президії УНО, Ілля Поворозник — фінансовий секретар, Василь Бодуйкевич — скарбник; члени Президії УНО: інж. Юліян Темник, мґр Ярослав Зорич, Володимир Кісь, Мирослав Івасиків, Михайло Гальчук, Параскевія Гарасимчук, мґр Богдан Голинський, Юрій Карманін, Богдан Климків, адв. Роман Максимів, Теодор Марунчак, Павло Міґус, Микола Нікільчук, Михайло Оріховський, Микола Плавюк, д-р Степан Росоха, Михайло Савчук, Зенон Чвалюк. Головна Провірна Комісія УНО Канади: голова Михайло Ребрик, члени: Юрій Гвоздулич, Андрій Данилів, мґр Іван Гевриќ, Марія Калимін, Іван Каптій, Євген Масний, Петро Мудрий, д-р Мирослав Небелюк, Андрій Славич, мґр Дмитро Яремчук.

## Українське Академічне Видавництво видало „Невеличку драму" В. Підмогильного

Літтлтон, Колорадо. — Засноване заходами і під керівництвом д-ра Богдана Винара з метою видавання англійською мовою творів української літератури і праць з української історії і культури Українське Академічне Видавництво видало в запланованій ним серії як свою першу книжку „Невеличку драму" Валеріяна Підмогильного, видатного українського прозаїка, розстріляного 1941 року в період сталінського терору. Появився цей твір п.н. "A Little Touch of Drama" у перекладі відомого українського літературознавця, професора Торонтонського Університету Юрія Луцького і його дружини Мойри і з передмовою професора Колумбійського Університету Юрія Шевельова. Роман В. Підмогильного „Невеличка драма", що в ньому виведена людина так званої „соціялістичної реконструкції", друкувався 1930 року в журналі „Життя й Революція" й окремим книжковим виданням був опублікований у Парижі 1956 року. Автор роману Валеріян Підмогильний, народжений 1901 року в селі Чаплях на Катеринославщині, був активний в українському літературному житті, як прозаїк і редактор в 1920 роках. Належав до літературних організацій „Ланка" і потім „Марс", зліквідованих згодом совєтським режимом. Перу його належать збірки оповідань „Твори, І" (1920), видана в Празі 1922 року „В епідемічному бараці", „Військовий літун" (1924), „Проблема хліба" (1927) — усе із років революції, голоду й пореволюційних злиднів. Найвидатнішим твором В. Підмогильного був роман „Місто" (1928) про здобування здегенерованого і зрусифікованого міста молодим українським селюком, гостро критикований режимною критикою, заборонений і ще й досі не перевиданий в УССР. Звільнений із праці в журналі „Життя і Революція" В. Підмогильний був заарештований в час Постишевщини 1934 року і розстріляний під час масової ліквідації в'язнів у 1941 році. Був В. Підмогильний також видатним перекладачем. Виданий тепер переклад його „Невеличкої драми" можна набувати у видавництві: Ukrainian Academic Press, P.O. Box 263, Littleton, Colorado 80120. Ціна книжки у твердій полотняній оправі 7.50 дол.

### ПЛАСТОВА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА

Ню Йорк. — У Пластовому Домі в Ню Йорку при 144 2-га евню відкриється цієї неділі 29 жовтня о 1-ій год. по полудні Виставка мистецької творчости Юнацтва і Старшого Пластунства. Виставка зорганізована заходами 2 і 17 Куренів „Перші Стежі". Вона буде відкрита в неділю 29 жовтня від 1 до 6 год. вечора, і в неділю 5 листопада від 1 до 4 год. по полудні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issue combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

## Ніксон, МекҐоверн і жиди

Американські жиди були завжди в масі зареєстрованими демократами. Вони належали до палких і вірних підпор президента Ф. Д. Рузвелта однаково щодо його ліберальних внутрішніх соціяльних реформ, як і закордонної політики. Американські жиди прославляли демократичних президентів Рузвелта і Трумана за їх похід проти Гітлера і були вірні демократичному режимові Л. Б. Джонсона за його становище в обороні Ізраїлю проти арабів. Але в теперішній виборчій кампанії помітний зворот у американсько - жидівському суспільстві в сторону республіканця Ричарда Ніксона.

На це явище склалися різні причини. Жиди знають, що Ніксон, прагнучи замирення на Близькому Сході, не зрадить інтересів Ізраїлю. Вони дізналися, що він інтервеніював у Москві у користь жидівської еміґрації з СССР до Ізраїлю. Після оподатковування освічених совєтських жидів на десятки тисяч долярів за візу на виїзд до Ізраїлю, жиди покладають більшу надію на Ніксона, як інтервента в цій справі, ані ж на сенатора Джорджа МекҐоверна, якому — як твердить аналітик американських настроїв Семюел Любелл — „не можна вірити". Вони не вірять МекҐовернові не тільки тому, що він відступив від численних своїх первісних позицій, але й тому, що він насправді сприяє неоізоляціонізмові — відтягненню Америки з Далекого Сходу, відкликанню військ з Европи. Тим часом жиди знають і відчувають, що проблема Ізраїлю є проблемою міжнародною і що розпорошені у світі жидівські люди пов'язані одні з одними Мойсеєвою вірою та глибоким сантиментом до Ізраїлю.

Американсько - жидівська громада так само зрізничкована, як усі інші національні групи. У масі вони належать до середньозаможної верстви, до продуцентів, купців, професіоналістів, у меншій мірі службовиків. Тому тепер більше відповідає їм республіканська філософія вільної ініціятиви і вільного суперництва з виключенням державної контролі, як філософія демократичної лівиці, яку репрезентує Джордж МекҐоверн, що сприяє концепціям поділу дібр, зрівноваженню продуктів, примусової інтеґрації і т. п. згори накидуваним реформам. Жиди є індивідуалістами, традиціоналістами і реалістами. Вони воліють мати діло з президентом, „якого знають", ані ж з таким, який обіцяє реформи, що їх вони бояться. Тому в теперішніх президентських виборах раптом жиди опинились між щедрими жертводавцями на виборчий фонд — Ричарда Ніксона.

## 50-річчя неволі

Чим ближче до місяця грудня, тим більше в совєтській пресі повідомлень стандартного типу, на зразок: „Гірники шахти ім. Леніна зобов'язалися достроково виконати норму видобутку вугілля, для відзначення 50-ліття створення СССР". Такі й подібні зобов'язання в рямцях „соціялістичного змагання" беруть на себе всі, великі й малі, навіть учні у школах, підприємства й окремі індивідуми. Московські газети сповіщали, що кіностудія документальних фільмів достроково випустила „документальний" кінофільм „СССР — 50 років", що ту кінопропаґанду вже переклали на 18 мов світу і що її вже навіть закупили біля 60 країн. У ході цієї чергової ударної кампанії дійшло вже й до анекдотів. Так, московська „Правда" з 20-го жовтня цілком серйозно повідомила у вістці „Парада ляльок", що в Харкові „відбудеться перший „Всеукраїнський Фестиваль театрів ляльок, присвячений 50-річчю створення СССР".

Революція в царській Росії сталася в 1917 році, а СССР формально було створено в 1922 році, отже через 5 років. Уже це кидає світло на так звану добровільність у творенні СССР, коли Москві Леніна спершу довелося збройно ліквідувати народні держави — Українську Народну Республіку, Білоруську Народну Республіку та інші, включно з Грузинською Народною Республікою. Створення СССР означало віднову російської імперії в новій формі, відібрання землі у селян та кріпаччину, неволю для робітників, які стали найманцями в держави, неволю для інтеліґенції, яка не має права на власне мислення. Комунізм виявив себе утопією, бо на практиці це державний капіталізм, централізована диктаторського типу влада, сконцентрована в Москві, яка з волі ЦК КПСС намагається зліквідувати національності й перетопити їх на „совєтського человєка" з російською „рідною" мовою. В 50-ліття СССР — черги під крамницями, пияцтво, бандитські напади на вулицях, сумні обличчя громадян, заповнені в'язнями кацети і тюрми та поспішні закупи хліба в Америці. . .

До цих „здобутків" дійшов СССР.

## РІЗНІ АСПЕКТИ ТЕРОРИЗМУ

Поширення тероризму у світі дало привід до дискусії над питанням, як боротися зі загрозою тероризму, а з другого боку над тим, які фактично причини сприяють поширенню тероризму. Американський синдикований журналіст Франк Гетлайн, розглядаючи терористичні акти у Мюнхені в часі Олімпіяди, а також терористичні акти хорватських Усташів, у своїй статті з 19 жовтня („Маямі Геральд" і інші) н. т. „Протичервоний тероризм таки є тероризм", осуджує терористичні акти, спрямовані проти комуністичних режимів, мовляв, йдеться про терористичну акцію проти „леґітимного" уряду. На увазі згаданий журналіст мав Юґославію і режим Тіта. У цій же статті Гетлайн критикує американський уряд за те, що він дає право побуту в межах ЗСА для тих хорватів, які були членами усташівської організації, чи які взагалі активно діють проти режиму Тіта. Висновок Гетлайна є, що „проти-червоний тероризм" треба розглядати як будь - який інший тероризм, без уваги на те, які причини зумовляють терористичну діяльність.

Щоденник „Маямі Геральд" з 21 жовтня опублікував п .н. „Офіціяльний тероризм — це найгірший рід" широку репліку М. Сосновського на статтю Гетлайна. Згоджуючися з автором, що кожна форма тероризму заслуговує на засудження, М. Сосновський пише, що, „коли ми засуджуємо тероризм, спрямований проти представників окремих урядів, ми повинні в той же час засудити політику тих урядів, які стосують брутальну силу і терор проти своїх власних громадян і які порушують основні права людини. Так звана леґітимність даного уряду не виправдує політики терору і визиску".

Далі М. С о с н о вський стверджує, що „ніхто не буде обороняти терористичних практик нацистів, усташів чи палестинських партизанів", але, коли мова йде про „проти - червоний терор", то він „є у висліді політики комуністичних режимів у їхніх власних країнах у відношенні до їхніх власних громадян".

„Вистачить тільки прочитати, наприклад, совєтський „самвидав", пише М. Сосновський, підпільну літературу, публіковану з ініціятиви росіян, українців, жидів і інших дисидентів в СССР, щоб зрозуміти, у якій мірі совєтський уряд, який, очевидно, є „леґітимний", — стосує терор у відношенні до власних громадян. Тисячі людей знаходяться в тюрмах, в таборах праці, в закладах для у м о в охворих, щоб в той спосіб вдержувати поневолені народи в неволі і послуху. Там немає судів, а якщо такі суди мають місце, то вони закриті, „в камері", навіть для родин обвинувачених. Це є також тероризм набагато небезпечніший від тероризму індивідуального, бо його стосує сама держава. Цей тероризм повинна собі усвідомити, робить висновок М. Сосновський, міжнародна спільнота і повинна його засудити, бо це також „таки тероризм".

Антін Рудницький

## ДО ВТЕЧІ ДИРЕКТОРА КИЇВСЬКОЇ ОПЕРИ

Вістка про втечу до Відня Володимира А н д рійовича Колесника, б. директора і головного хормайстра Київської опери, особливо мене зацікавила тому, що й я сам був на початку 30-их років дириґентом цієї опери. Колесник скаржився репортерові „Нюзвік", що тому, що Совєтський Союз не належить до світового Т-ва Охорони Авторських Прав, там неможливо побачити партитури закордонних творів. З цією проблемою я також зустрівся під час моєї дириґентської праці в Харківській і Київській операх, 1927-1932 рр. Коли, наприклад, Харківська опера постановила виставити в сезоні 1928-1929, за моєю порадою, останню оперу Пучіні, „Турандот", то переведення цієї думки вдалося тільки дякуючи фактові, що я привіз з-за кордону т. зв. „малу" партитуру цієї опери, книжкового формату, з нотами буквально м і к роскопійної величини (в опері „Турандот" — величезна оркестра!). З цієї партитури, яку видавництвом і законами світового Т-ва Охорони Авторських Прав заборонено вживати в оперових театрах країв, які є членами згаданої організації — переписано всі оркестрові партії і з неї я опісля дириґував (як, до речі, мусів і низкою інших опер світового репертуару, до яких у бібліотеках Харківської й Київської опер не було „великих" партитур, а до яких я привіз подібні малі). Така сама трудність була з програмами симфонічних концертів. Коли до них хотілося включити якісь сучасні твори, то їх можна було виконати тільки маючи т. зв. „Кишенькові" партитури, з яких треба було дириґувати і з них розписувати оркестрові партії, як це було, коли я виконував з оркестрою Української Державної Фільгармонії симфонічні твори Бартока, Гіндеміта, Бусоні, Респіґі і ін.

Щоб дістати від видавництва оперові чи симфонічні твори сучасних композиторів, за них треба заплатити поважні гроші, очевидно в західньоевропейській валюті, — та платити авторські тантьєми за кожноразове виконання даного твору. Совєтський Союз не може собі позволити видавати валюту на закордонні музичні твори й їх виконання, коли їх треба... на пшеницю! Отже, як видно зі слів Колесника, за сорок років нічого не змінилося — не дивлячись на гучне гасло „доґнать і перегнать"!.

Як цікаво було б довідатися, як саме вдалося Колесникові втекти, коли так добре відомо, що видістатися з комуністичного „раю" куди важче, як попасти у правдивий!

Ірина Г. Зєлик

## УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В РИМІ

З останньої поїздки до Риму маю замір відмітити певні спостереження у зв'язку зі станом розвитку нашого релігійно - громадського осередку в Римі, заініційовано го Верховним Архиєпископом Кир Иосифом УП.

В центрі старого Риму, кілька хвилин ходу від Колізею та у близькому сусідстві до Форум Романум і Палятінум на малій площі Мадонни стоїть старовинна українська католицька церква св.св. Сергія і Вакха та Жировицької Богоматері і п'ятиповерховий будинок з галицьким гербом. В будинку приміщені гостинниця, музей, парохія, дім Верховного Архиєпископа і гостинна єпископів.

Гарячі промені італійського сонця відбиваються у монотонній фонтанні напроти церкви, а, переступивши поріг, вас вітає Пресвята Богородиця, чудова статуя з каррарського мармору. Увійшовши у гостинницю, відчувається приємну прохолоду. Тут найкраще погруддя Папи Павла УІ. Ледве чи можна переступити поріг цього українського дому, не застановившися над тим, скільки наших історичних постатей пройшло туди в часі останніх 350 років. Мимоволі приходить думка: українці були тут, шукали духових зв'язків для України колись і є тут сьогодні.

Церква майже повністю відновлена. Чудотворну ікону Жировицької Богоматері майстри вигребли з-під товстого шару тинку в 1718 році. Чи не було це чудотворне збереження чудотворної ікони?

Неможливо змінити жаль на радість, не усвідомити собі, що наш цінний історичний пам'ятник в Римі, після наполегливих заходів і торгів з попередніми власниками, знову в українських руках.

Церква св.св. Сергія і Вакха є барокового стилю з впливом рококо. Збереглися тут 2 великі й дуже цінні образи італійської школи, правдоподібно 17-го віку.

На першому поверсі дому є простора заля - прийомна, їдальня і кухня. Слідуючі два поверхи займають кімнати - гостинниці Сестер Катехиток св. Анни з Бразилії і мала каплиця, колись кімната Митр. Кир Андрея. На двох останніх поверхах приміщений музей.

Над широкими сходами, між четвертим і п'ятим поверхами, висить велика картина невідомого мистця з 17-го або 18-го віку, що зображує сцену мертвого Христа на руках його послідовників, в окруженні зболілих і стривожених християн, які немов питають мертвого Спасителя: „Господи, невже усе скінчилося?"

Тут і добра нагода до аналогічної медитації над положенням нашої Української Церкви в Україні й на чужині. Образ вимагає дбайливої і фахової реставрації і за словами одного з чільних українських мистців, може сміливо стати цінним експонатом в будь - якому славному музеї.

П'ятдесят більших і менших заль музею виповнені експонатами - дарами, що їх присилають благородні люди з усіх кінців світу. Папа Павло УІ подарував до музею туніку, в якій був одягнений в часі посвячення храму св. Софії в Римі, а Кардинал Чіконіяні подарував цінні хрести й інші дари. Є в музеї фотографія Папи Івана XXIII з автографом і текстом: „Щаслива година, коли Христос кличе нас від сліз до радости", і дари інших римських архиєреїв. В окремій кімнаті зберігаються пам'ятки Верховного Архиєпископа Кир Иосифа з часу відвідин місць українського поселення у діяспорі, ключі до поодиноких міст, даровані їх посадниками, почесні грамоти, світлини з церковних Богослужень, зустріч з вірними і речі скромнішої матеріяльної вартости, які проте пригадують нам важке минуле нашого українського Первоієрарха.

Цікаву збірку становлять старі антилінси з підписами українських єпископів і Митрополита Кир Андрея, єпископські ризи з київської Софії, катедри св. Юра у Львові, безліч інших предметів - пам'яток наших галицьких єпископів і священиків. Зберігаються тут плащаниці, врятовані в часі ворожого руйнування наших церков. Великою цінністю є гарна, велика збірка старовинних металевих хрестів та ікон нашого обряду, поруч з іконами грецького походження.

У великій мірі сучасні українські мистці причинилися жертвенно до збагачення музею їхніми картинами, графікою і скульптурою.

Цього літа прибув до Риму мистець Михайло Мороз, колишній портретист Митрополита Андрея Шептицького, який виготовив два портрети Верховного Архиєпископа Блаженнішого Иосифа Сліпого, і здепонував їх в музею.

У залі скульптур зберігаються портрети і погруддя папів Івана XXIII, Павла УІ та Верховного Архиєпископа Иосифа, роботи наших мистців - скульпторів Крука і Молодожанина, а також скульптура Шевченка роботи Молодожанина й плоскорізьба у виконанні Мухина.

Між експонатами окрема увага присвячена українському народному мистецтву у формі вишивок і писанок з різними реґіональними мотивами, гуцульської ноші, килимів, кераміки і гуцульської різьби.

Велику заслугу в упорядкуванні значної частини експонатів поклала пані Софія Янів і мистець Святослав Гординський, які дали початок і уможливили дальшу працю в упорядкуванні музейних матеріялів. З цього часу музей був відкритий для відвідувачів. Працю пані Янів продовжували проф. Богдан Боцюрків, мистець Юрій Гура з дружиною, пані М. Гузар - Дубляниця, Ольга Федак, Стефанія Пушкар, Марія Мазур, Ірина Павликовська, архітекти Фелінський з дружиною і студент Андрій Мадай.

До Риму далі прибувають нові експонати, які вимагають клясифікації, каталогування і приміщення у відповідних кімнатах та дальшої праці й нових матеріяльних фондів. Найголовніше вже зроблено, і в найславнішому місці музеїв цього світу — Римі, створено наш український музей мистців. Дальший його ріст залежить від нас самих, — любови до нашої власної спадщини і зрозуміння її вартости для будучих поколінь.

Дякуймо Всевишньому, що є між нами люди, які дбають про збереження наших духових скарбів, як доказів культури українського народу.

*ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ*

### У СПРАВІ КОНФЕРЕНЦІЇ УВУ

У „Свободі" з 27 серпня ц.р. в статті проф. д-ра Василя Лева „На марґінесі Конференції УВУ" зайшла засаднича помилка в інтерпретації моєї доповіді, яку бажаю виправити.

Поперше, моя доповідь не включала перекладених прізвищ тому, що такі прізвища перестали бути українськими і такого прикладу, як Вовк — Wolf, ані в моїй доповіді, ані в резюме, якого копію кожний міг дістати, не було.

Подруге, в сучасній англійській мові немає одностайної транслітераційної системи, тому прізвища писані кирилицею передають різними способами.

Потретє, я не критикувала і не одобрювала зміну чи модифікацію прізвища, бо прізвище як зовнішній вигляд є дуже делікатною і дуже особистою справою, а для правильного передавання прізвищ потрібний двомовний словник українських прізвищ, який, до речі, підготовляється.

Метою моєї праці було дослідити впливи американізаційного процесу на українські прізвища і знайти способи (правила), за якими українські прізвища уподібнюються до англосаксонських прізвищ. Поруч транслітераційних змін та деформацій, українські прізвища приймають ще зміну суфікса, наприклад: Дубовий — Dubovey, Dubovy, Залужний — Zaluzney, Zaluzny, Григорук — Hrehorick, Hrehoruk, Душник — Dushnyck; дві приголосних, напр., Білинський — Billinsky, Пелех — Pellich; фонетична подібність: Стах — Stock, Петрик — Patrick, Petryk; скорочення: Кармазинюк — Carman, Шепелюк — Shelli.

Всі наведені приклади вибрані з англомовних видань наших щоденників „Свободи", „Америки" або тижневика „Шлях", і зацікавлені можуть їх перевірити.

Д-р Анна Бойцун

Крім Ридж, Па.

*З НАШИХ БУДНІВ*

### „Лента за лентою"...

*Гарне та побожне діло вгинила „Пані Галерія", як дехто в Ню Йорку називає шановну п-ні Ольгу Соневицьку, що зорганізувала в Українському Інституті Америки „Зустріг з Вірою Ке", щоб підперти місцевий Пластовий Дім і його Фундацію. Вправді, підписаний мав недавно нагоду та приємність багити дорогу товаришку пера з Канади на Союзівці, під гас Зустрігі СУЖ'у, але не мав приємности погути її дотепного слова, бо ми, „американці", не дали тоді прийти їй до слова, — самі „публігились".*

*Слава Богу, в цю суботу не тільки побагимо Вірцю Ке в повній її красі, але й погуємо зразки творгости редакторки жіногої сторінки „Нового Шляху". В зустрігі з гостею з Торонта приймуть також угасть деякі інші загранигні гості, аж з Ірвінґтону, Ню Джерзі: письменниця Любов Коленська, акторка Іванка Кононів, молода піяністка, Ірця Пелех, та гурток розспіваних пластунок. Як багите — склад цієї культурної бригади наскрізь жіного - дівогий: роля мужгин обмежується до того, що мають прийти на зустріг, виповнити залю Інституту „по береги" і рясно оплескувати красне жіноцтво.*

*Якщо йде мова про автора цих рядків, то йому, хіба, прийдеться ґрегно просити достойного адміністратора Інституту, щоб дозволив йому, підписаному, переногувати десь, між музейними пам'ятками, зі суботи на неділю, бо в неділю, 29-го жовтня по полудні, Об'єднання Українських Письменників „Слово" влаштовує в цій самій залі „Зустріг" з головою „Слова" проф. Григорієм Костюком, з нагоди його 70-ріггя... А може мені пощастить перемовити деяких угасниць „Зустрігі з Вірою Ке", щоб залишилися і на зустріг з проф. Костюком, або, принаймні, відпустили нам, письменникам, бодай з-половину торта, якби так дещо збереглося з їхнього гайного прийняття?..*

*В цьому місці ввігливо запрошуємо до угасти в пошануванні нашого п. Голови, з днем його народження, всіх друзів та приятелів українського письменства, які не будуть в той день перешкоджені іншими зустрігами, наприклад — товариською вегіркою хору „Думка" в Ню Йорку, і тих, які не поїдуть до Ютіки вітати з 35-ріггям священства всег. о. Богдана Смика, вельми ревного працівника в Божому винограднику, як також невтомного й заслуженого дієга на громадській, пластовій і союзовій ниві. Рада б душа орлом злітати і вітати на всіх наших зустрігах, ювілеях та інших весіллях, — що ж, коли одного бажання замало, щоб бути одногасно на всіх празниках (хог і в Старому Краю казали в таких випадках т р о ш к и інакше...).*

*Ікер*

Микола Галів

## ВОЛОДИМИР П. СТАХІВ

### У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

(1)

Володимир Павлович Стахів, помер 25 жовтня 1971 р. і спочиває на мюнхенському цвинтарі — Вальдфрідгоф. На цьому цвинтарі поховано вже — багато українців, а між ними й визначних українських діячів.

На жаль не всі друзі, товариші й близькі та знайомі, яких Володимир мав багато, мали спроможність супроводити його в останню дорогу. Його ненадійну і передчасну смерть відзначено малозамітними і блідими пресови м и згадками.

На жаль, якось так у нашому житті складається, чим людина більше трудиться, справжньо творчо діє, працює для свого народу, залишаючи по собі обильну спадщину, з якої користатимуть грядучі покоління, тим менше її оцінює сучасна громада з її всіма інституціями та барвисто патріотичними орґанізаціями. Якщо хтось тільки трохи завдасть собі труду і під тим оглядом простудіює нашу пресу, то напевне переконається в тому, що воно справді так. Правда, істотним є те, що людина залишила, бо тільки на основі спадщини оживають серед нас імена навіть тих, що за життя і зараз після смерти були призабуті.

З Володимиром мені доводилось зустрічатись і деякий час спільно, чи вірніше буде, коли скажу — під його рукою почав працювати у редакції „Сучасна Україна" у Мюнхені, що в ній згодом, після переїзду до ЗСА я був постійним дописувачем. Не думав й не припускав, щоб так скоро ось ці мої слова про Володимира Павловича Стахова, чи як його популярно називали „Мек", будуть монологом. Залишилось у мене багато питань до діялогу з ним на різні теми. Хто хоч трохи знав Мека і мав нагоду з ним розмовляти, то признає, що з ним діялог — завжди був цікавий.

Володимир Стахів належав до тих небагатьох визначних націоналістичних діячів, що не мав популярної марки націоналістичного „героя". Він у націоналістичному, чи точніше оунівському русі виконував муравлину і відповідальну працю, але під нею розписувались і брали „нагороди" інші. Він належав до думаючих з аналітичним змислом людей. Під тим оглядом його не можна зараховувати до ілюзіоністів, а це не завжди відповідало загально - націоналістичній лінії, де був перенаголошений волюнтаризм. Очевидно такий тверезий підхід до питань визвольної політики і тактики не належав до популярних. Це не захоплювало націоналістичний загал, а зокрема тих, що стояли у проводі. Разом з цим він належав до рідкісних і цікавих особистостей у нашому громадському і політичному житті. Він вийшов з ґенерації, що виростала під враженням і впливом визвольних змагань 1917 - 1921 рр. Це мало безпосередній вплив на його духово - світоглядо в е формування та на політично-громадську поставу. Завжди ставився з повагою, респектом і великим зрозумінням до визвольних змагань 1918 рр. До цих питань не підходив чуттєво, але розглядав і аналізував їх у просторі того часу і тих обставин.

З В. Стаховим уперше мені довелося зустрінутись й безпосередньо розмовля т и, обмінюватись думками 1950 року у Мюнхені. До того часу моє знайомство з Володимиром обмежувалось до того, що знав його з публіцистичної праці і як провідно г о члена у націоналістичному русі. Перші зустрічі мені глибоко запали у пам'ять. Це був час, коли з України підпільні кур'єри принесли сумну вістку, що в бою з ворогом загинув Роман Шухевич —Тарас Чупринка. Так якось склалось, що ми у товаристві кількох осіб зустрілись у одній з мюнхенських „кнайп", в околиці головного двірця. Тоді вперше я мав нагоду безпосередньо слухати дискусійні виступи Стахова. Звичайно, розмови йшли про смерть сл. п. Романа Шухевича. В діялозі Володимир був рішучий, бистрий і різкий. Проблему, до якої займав слово, знав добре, володів незаперечними фактами. Його речення були короткі, прості, чіткі й зрозумілі. В них не було сліду бляшаного патріотизму, якого він особисто не зносив. При його не раз запальчивості, і разом з тим, серйозності й гостроті вислову, мав завжди почуття гумору. Після тієї дискусії приписано Стахову вислів, що він, мовляв тішився, що загинув Т. Чупринка, бо це був останній бандерівець в Україні. На жаль, В. Стахів ніяк не міг відкараскатись від приписаного йому вислову. Фактично я був присутній під час цих дискусій і докладно прислухався, не займаю ч и слова. Мушу сказати, що він цього не сказав. Людина, яка це приписала Стахову, покликалась на мене, що я був свідком тієї розмови і чув, що він це сказав, але я ніколи цього не підтвердив, а навпаки говорив, що цього не чув. Для ясности треба сказати, що в той час я із Стаховим належали до протилежних політичних таборів, себто були політичними противниками.

Дещо ближче довелось мені пізнати Стахова у Клюбі молодих українських публіцистів, „Крапка над і", який постав на початку п'ятдесятих років. Одним з ініціяторів цього клюбу був В. Стахів. В клюбі було індивідуальне членство і ніхто нікого, жадної партії чи групи не репрезентував, тільки самого себе. Таким чином виключалось будь-яку майоризацію політичних впливів. На форумі клюбу можна було говорити найбільші ересі й контроверсійні проблеми і незалежно хто до якого середовища належав не приписувано тих думок нікому тільки тому, хто їх висловлював. Для керівни к а клюбу було прийнято назву президента, якого перевибирали кожного року і та сама особа не могла бути вибраною під ряд в друге. Вечори відбувались завжди в ресторанах в околиці мюнхенського головного двірця. Доповідачами були різні особи і з різних політичних середовищ. Атмосфе р а в клюбі була свобідна, дискусії жваві й цікаві. Ці вечори давали можливість запізнатись з різними проблемами, думками, політичними і культурними течіями. К р і м цього малось на увазі зблизити людей різних політичних поглядів. Це мало свій позитивний вплив, бо дехто навчився не тільки „непомильно наказувати" і говорити свою „непомильну" думку, але спокійно вислухати протилежні думки інших. Не раз вечори Клюбу проходили з дотепом і гумором.

В. Стахів був активним членом Клюбу. Виступав з своїми думками і займав слово у дискусії. При цьому можна було безпосередньо завважити не тільки глибину думки кожного, хто виступав, але й індивідуальність, особисті риси. Стахів іноді був вибуховий і в запалі робив помилки чи неправильні висновки, але разом з цим виявлялась його позитивна риса. Позитивність в нього полягала в тому, що він не забував того, що сказав вчора. Він вже нахолодно, чи як він сам не раз висловлювався, як порадився — передумав з подушкою, аналізуючи ним сказане вчора. При найближчій нагоді, якщо він зробив помилку, мав відвагу її признати і вибачитися. Треба сказати, що немає багато людей, які признаються до своїх помилок, більшість шукає причин оправдання своєї помилки. Стахів завжди дораджував — за гаряча не робити висновків, а краще на холодно передумати і щойно тоді рішати.

(Далі буде)

# НАГЛА І НЕВІДКЛАДНА СПРАВА — УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ! НА ВСТАНОВЛЕННЯ ТРЬОХ КАТЕДР ПОТРІБНО $1,800,000.00; ДОСІ ВПЛИНУЛО — $1,288,530.65; ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ $511,469.35

### ГОЛОВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АРГЕНТИНИ

Буенос Айрес. — На місце несподівано померлої видатної громадської діячки сл. п. д-р Лідії Макарухи-Іваницької — головою Союзу Українок Аргентини стала її заступниця й співробітниця п-і інж. Катерина Мурашко. Вона є також пресовою референткою в Управі СУАргентини та заступає ту організацію у Раді Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, про що повідомлено в бюлетені СФУЖО „Українка в світі" з вересня ц. р. При тім повідомлено, що Конгрес СФУЖО, запланований на осінь ц. р., перенесений на осінь наступного року в Торонті.







## Під час Олімпіяди в Мюнхені спортовець із совєтського бльоку надіслав листа до АБН

Мюнхен. — Із Центрального Комітету Антибольшевицького Бльоку Народів повідомляють, що до Пресового Бюра УБН при Цеппелін вулиці 67 у Мюнхені надійшов лист, заадресований від Ганса Єдермана з тогочасного „Олімпійського села", де жили більшість учасників Олімпіяди. На листі зазначено: „Олімпіяда 72, Мюнхен".

У листі сказано: „Кілька гірких рядків до редакції і публіки. Я належу до спортовців совєтського бльоку і весь тремтячи пишу цю картку. У ЦДФ (у другій німецькій телевізії) бачили ми керівника нігерського радія, як він вияснював точку погляду народів Африки. Було сказано: не можна толерувати, щоб чорні спортовці брали участь в Олімпіяді, а потому мали б далі жити у Родезії без повних людських прав. Гарно. А ми? Чи ви не бачите, що ми тут теж в'язні, та що після нашого повороту додому, наші наставники залишать нам ще менше людських прав, ніж їх має мурин в Родезії? Де той континент, що солідаризується з нами? Що робить революційно наставлена молодь на Заході? Чи вона німа і сліпа?..

Прошу нас зрозуміти!!

Г. Є."





## „Радянська Україна" атакує XI Конґрес і Франка Шекспіра

(Закінчення зі стор. 1-ої)

„Голос Америки", керований Френком Шекспіром, і УККА, що годується з рук імперіялістичної реакції, силкуються принизити величезні досягнення Радянської України напередодні 50-річчя утворення СРСР, посіяти чвари між братніми соціялістичними республіками?"

„Радянська Україна" не наважилася повідомити своїх читачів, що директор Франк Шекспір дав вказівку радіостанції „Голос Америки" не користуватись туманним висловом „совєтський народ", а називати кожну націю в СССР її власним іменем. В газеті сказано:

„Кандидатура для преміювання в УККА не випадкова. Адже саме Френку Шекспіру, як повідомила газета „Вашінґтон пост", належить рекомендація ... „подумати про розрив дипломатичних відносин з Москвою".

Правда, шеф ЮСІА публічно зрікся авторських прав на цю рекомендацію. Не ті часи, щоб відкрито боротися за повернення до давно вже збанкрутілої „політики сили" у відношенні до Радянського Союзу. Та, як свідчать „знавці-шекспірознавці", що вивчили творчість Френка Шекспіра в корпорації Сі-Бі-Ес, де був 18 років у відділі зовнішньополітичної пропаганди, а також на посту директора ЮСІА, почерк дуже схожий. І манера теж".

Коментар „Радянської України" з приводу XI Конґресу УККА, підписаний у тій газеті „Г. Ковалем", закінчується словами:

„Справді, рибак рибака бачить з далека. В одній упряжці йдуть покидьки з буржуазно - націоналістичного охвістя, що здавна спеціялізуються на зраді інтересів українського народу, і такий вельми респектабельний „пропагандист", як Ф. Шекспір, чиїм кредо була і залишається ненависть до всього радянського".

## У понеділок негри відзначатимуть свій „День солідарности"

Ню Йорк. — Наступного понеділка 30-го жовтня негри в ЗСА мають відгукнутися на заклик „Комітету солідарности чорних" і взяти участь у „Дні солідарности". Комітет закликає усіх негрів і негритянок не йти в понеділок на працю, тримати дітей вдома, не пускати їх до школи на навчання, не купувати нічого в крамницях, не їздитит жадним транспортом і взагалі по змозі не виходити здому. У закликах Комітету підкреслено, що „День солідарности" не треба вважати святом, хоча й треба провести його поза працею. Комітет закликає чорне населення, щоб воно в понеділок зайнялося „роздумуваннями про все гострішу проблему дальшого існування чорної раси". Такий „День солідарности" частина негритянського населення американського народу відзначає вже четвертий рік. Одні його підтримують, інші йдуть до праці й посилають дітей до шкіл, як звичайно.

## Помер винахідник і продуцент гелікоптерів киянин Ігор Сікорський

*(Закінчення з 1-ої стор.)*

такобудування в Російсько-Балтицькому заводі в Петербурзі, в 1913 сконструював великі літаки „Витязь" та „Ілля Муромець", яких було випродуковано перед 1917 роком 20 і які ввійшли до складу царської армії. Після приходу Леніна до влади, І. Сікорський еміґрував за кордон в 1919, до ЗСА, де після перших важких років та багатьох спроб, у 1923 р. заснував із своїм приятелем капітаном Б. Сергієвським майстерню й потім фірму для випуску гелікоптерів. Після важких початків, фінансової кризи, злиднів і голодувань, технічних спроб у курнику тощо — прийшов лист від композитора С. Рахманінова і 6 000 долярів від нього, а потім все нові й нові успіхи. Багато гелікоптерів конструкції Ігоря Сікорського, його гідролітаків, з деякими доповненнями інж. Гори, використовують тепер в американській армії і цивільній авіяції. Летуном - випробовувачем був капітан Б. Сергієвський, також уже покійний. Ігор Сікорський був співвласником літакобудівельної фірми „Вестленд - Сікорскі". Помер у четвер 26 жовтня 1972 року.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 Аве.

• З Літераурно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, 27 жовтня, Вадим Лесич, поет і автор монографії про Никифора з Криниці, прочиває доповідь мистця-самоука, у зв'язку з виставкою його картин у ґалерії ЛМ-Клюбу. Початок — год. 7.30.

## До українського громадянства і діячів українського театру

Управа Об'єднання Мистців Української Сцени повідомляє громадянство та всіх працівників сцени й споріднених видів мистецтв, що праця над запланованою великою книгою, історією українського вільного театру від 1918 р. до наших днів, „Книга діячів українського театру" проходить за пляном.

Хто з акторів і працівників української сцени, або любителів - глядачів ще бажає надіслати свої спогади (по-змозі писати на машині, або ж виразно від руки), світлини й інші документи про український театр, — не під московсько - большевицькою окупацією на Рідних Землях, — надсилайте матеріяли тільки до 1-го грудня 1972 року. Після цієї межової дати Редакційна Колеґія книги, на чолі з д-ром Г. Лужницьким, не розглядатиме надісланих матеріялів (вони або будуть повернені авторам, або ж залишені в Архіві ОМУС-у).

Видання великої „Книги діячів українського театру", де тільки фотодокументи будуть займати біля 200 сторінок, коштуватиме понад 10.000 долярів.

Гаряче закликаємо усіх мистців української сцени та споріднених мистецтв, усіх любителів і цінителів українського театру, як і всю українську громаду підтримати цей видатний задум і працю як морально так і матеріяльно.

Всі матеріяли і пожертви прохаємо надсилати на адресу: Association of Ukrainian Theatre Artists, 1309 W. Ruscomb Street, Philadelphia, Pa., 19141.

Управа ОМУС-у

## У Римі вбили урядовця лівійської амбасади, члена організації терористів

Рим. — 38-річний Абдель Велл Зуайтер, який офіційно займав становище перекладача в амбасаді Лівії у Римі, згинув на вулиці недалеко свого помешкання, як два невідомі напасники засипали його кулями, після чого втекли автомобілем. Те авто було залишене недалеко місця атентату: його винаймив був якийсь чоловік, що виказався був канадійським дозволом на їзду. Атентат мав виразний політичний характер, бо вбитий був делеґатом арабської партизансько-терористичної організації Аль Фатах на Італію і буцім-то був причетний до різних арабських терористичних дій, організованих в Італії і керованих вбитим діячем. Італійська преса не має сумніву, що вбивство того арабського діяча є ділом жидівської організації. Жертва того атентату був близьким свояком йорданського амбасадора у Ливані.

## ІМПРЕЗА, ЯКИХ МАЛО...

Екзекутива Боффалівського Відділу УККА — очолена Василем Шарваном —, йдучи назустріч пропозиції голови, рішила відновити відзначування „Українського Дня". Така імпреза відбулася цього року, і — згідно з постановою Екзекутиви — повинна вже відбуватися постійно в наступних роках. Ідея відзначування „Українського Дня" — не нова. Такі „Дні" влаштовувано українською громадою в Боффало й раніше, але тільки доривочно і не в такому характері, як цьогорічний „День". В повоєнних роках цей добрий звичай занедбано. Продовжувати традицію (і то також за ініціятивою Василя Шарвана) пробувала українська католицька парафія св. Івана Христителя у Боффало - Блекрак, але по кількох разах ці імпрези припинилися.

Про відзначування „Українських Днів" перед другою світовою війною і під час неї можна довідатися хоч би із самої „програмки" цьогорічного „Українського Дня", в якій передруковано об'яву про таку імпрезу — відбуту в неділю 13 лютого 1944 р.

Задум цьогорічної Екзекутиви вдався надзвичайно. Труд Ділового Комітету — очоленого мґ-ром Атанасом Кобрином — дав гарні наслідки як в духовому, так і в матеріяльному аспекті. Між плюсами в першому відношенні слід відмітити солідарність української громади. Цю солідарність видно вже із складу Комітетів — як Ділового, так і Почесного, до яких увійшли священики обох Українських Церков, представники всіх діючих установ і організацій — з молодечими включно. Своїм задумом влаштувати „Український День" Екзекутива УККА створила 13 серпня своєрідну плятформу, на якій зійшлася українська громада, забувши про різниці релігійного характеру, забувши про різниці політичних переконань, забувши поняття „стара еміґрація", „нова еміґрація"... „Український День", як показується, доказав, що про такі справи можна забути на той час, коли громаді треба виступити солідарно, об'єднано. „Український День" не тільки об'єднав українську громаду але й приєднав до співучасти американців не-українського роду. Між гістьми завважувалося не-українців, а між членами Почесного Комітету знаходимо прізвища конґресменів (Дульського, Сміта, Кемпа) і представників місцевої адміністрації — міської і повітової. Почесний Комітет був очолений повітовим старостою Едвардом Ріґеном, який виголосив також і промову. З його промови запам'яталися характерні думки приблизно такого змісту: загально думають, що ЗСА — це котел для перемішання й перетравлення людей різних національностей. Так воно не є. В Америці етнічні групи мають право і можливість плекати національні традиції, жити своїм життям. Доказом того є хоч би й „Український День".

Промову українською мовою Василя Шарвана, голови УККА, відчитав голова Ділового Комітету Атанас Кобрин з тієї причини, що її автор мусів виїхати з мандрівним Сумівським табором до Европи, а згодом взяти участь в Олімпіяді в Мюнхені як акредитований кореспондент. Промову Василя Шарвана втягнено за старанням конґресмена Сміта до конґресового протоколу з датою 17 серпня 1972 року. З думок промови Василя Шарвана належало б передати:

„Я є переконаний в тому, що наше сьогоднішне святкування Першого „Українсько - Американського Дня" з'єднає нас ще сильніше, наблизить нас ще більше для корисної праці, якої вимагає від нас, як від добрих громадян Америки, країна, що по-матірному заступила нам нашу батьківщину, і до усвідомлюючої праці, якої вимагає від нас, українців, наша, тепер поневолена предківська земля — Україна".

В офіційній частині програми, відбулася презентація прапорів, що її перевела місцева станиця ветеранів ім. Йосипа Грічка і відспівання всією громадою американського і українського національних гимнів, молитви. Молитву на початку програми відмовив о. д-р Семен Гаюк — настоятель української православної автокеф. церкви Св. Тройці, при кінці — молився о. д-р Павло Іважів, парох української католицької церкви св. о. Миколая. Офіційну частину відкривав голова Ділового Комітету — Атанас Кобрин.

Із точок мистецької частини програми належить згадати: виступ найстаршого в західній частині стейту Ню Йорк хору „Боян" під управою Івана Грицков'яна, виступ вокального ансамблю при православній парафії під управою Таїси Потієнко, виступ молоді з православної громади, виступ троїстих музик Гуцульського Т-ва під керуванням Михайла Мочерняка, виступ танцювального ансамблю із Ст. Кетерінс „Дунай" під орудою Ореста Самця. З огляду на те, що „Український День" був подуманий для відзначення 90-их роковин першого українського поселення у Боффало й околиці, на згадку про піонерів віддано їм поклін і в імені всієї громади склав його знаний на нашому терені гром. діяч, Володимир Чопик.

В рямцях „Українського Дня" влаштовано в залі при прав. церкві виставку, на яку склалися: пам'ятки, що відносяться до історії українського поселення в Боффало, загальноукраїнські пам'ятки (як гроші, поштові марки), вироби українського народного мистецтва, картини місцевих українських малярів: Леоніда Костюшка, Івана Коритка, Роксоляни Ткачук, Зіни Кузьмич, Григорія Марвіна. Організатор виставки — проф. Олександер Бережницький.

Увечорі того ж дня відбулася забава. До танців пригравала оркестра Павла Василишина.

Буфет приготовили пані з жіночих організацій. Між стравами переважали українські. Гостей на „Український День" прибуло куди більше — ніж цього сподівався Комітет. За підрахунком репортерів місцевої англомовної преси на імпрезі було коло 2000 осіб. Згадки про „Український День" в пресі і телевізії були обширні і прихильні.

**М. Л-а**

*ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!*

## Професор Гнат Павлюх

(1879 — 1972)

10-го березня ц. р. в Самборі — Україна на 93-му році плодотворного життя помер сеньйор наших педагогів — професор і директор Гнат Павлюх.

Народжений 13-го серпня 1879-го року в Хащові, район Турка, Західня Україна, Гнат, після науки в початковій школі, вписався до самбірської гімназії, але в рік пізніше перейшов до гімназії в Перемишлі, де далі вчився і склав іспит зрілости. Вищі студії відбув на філологічному факультеті Віденського університету, в ділянці ґерманістики.

Довга, 42-річна педагогічна праця професора Гната Павлюха почалася 1905 р. в Академічній гімназії міста Львова. Та, в два роки пізніше приходить переїзд до Станиславова, де цьому ревному педагогові і другові української молоді судилося пропрацювати найдовший, 21-річний етап вчительської кар'єри. Майже цілий цей час (рр. 1908 - 1928) був головою Кружка „Рідної Школи", у Станиславові. Місту й довколишньому, ба й загально - крайовому українському світові була відома його кипуча діяльність на цьому пості, зате тільки горстці втаємничених була знана та частина його діяльности, яка вимагала відваги й ризика: в домі професора знайшла, між іншими, сховок суспільна діячка І. Б. що на її голову польський окупаційний уряд наложив був грошову нагороду.

Хто з українців Станиславова не знав проф. Г. Павлюха...

Типове добряче українське обличчя діставало ще додаткової признаки доброти від шевченківських вусів, кінцями вниз, але коротка сабатівська борідка була осторогою для тих учнів, які доброту в проф. Павлюха інтерпретували як брак енергії. Коли до приїзду директора д-ра Миколи Сабата до Станиславова, після першої всесвітньої війни, керівником місцевої української чоловічої гімназії обрано проф. І. Павлюха — то справи й люди в даному випадку були на своїх місцях.

Але духова постава й педагогічна тактика проф. Павлюха докорінно різнилася від постави й тактики дир. Сабата. Коли останньо - названий держав свою гімназійну „державу" (в рр. 1921 - 22 близько 800 учнів!...) найстрогішим ригором дисципліни й авторитету — близький до життя проф. Павлюх радо користувався гумором Котляревського й сатирою...

. 1921-го р. толішній директор (хоч сам про себе він казав: управитель) Гнат Павлюх учив Відділ Б першої кляси латинської мови. Одного разу, перепитуючи учнів із пробраного матеріялу, звернувся до одного з них:

— Поле, по-латинському прошу... Запитаний, один з останніх уклясі щодо пильности в науці, не знав відповіді, а тому „перемінився в вухо", щоб хтось порятував — відповів би...

Порятунок негайно прийшов, але... фальшивий: якийсь шибеник, замість „кампус", відповів слово, яке пасувало до „Енеїди" Котляревського, але не до справжньої латини.

— Полянтус — певно - себе вигукнув запитаний... Сальва реготу, що її заінтонував сам злобний підповідач, довго не давала прийняти до голосу професорові - директорові, коли ж усе втихомирилося, він підійшов до невдахи - іспитового, погладив його по голові і заявив:

— Гарно, сину, вчися так далі — то швидко скінчиться твоя мука й наука: вернешся з міста на селянтус, візьмеш у руки ґралянтус, накидатимеш гноянтус на возянтус і повезеш на полянтус...

1928-го р. доля повертає проф. Гната Павлюха на місце старту його гімназійного вчителювання й завершує 40-літній цикль цієї праці у Львові, під час якого він пропустив над своєю головою шість змін режиму — державної приналежности, а через свої руки перепустив п'ять ґенерацій абсольвентів - випускників. Два роки директорства в школі села Лопушанка, на рідній Турчанщині, в рр. 1945 - 1947, прийшли вже тільки як „додаток на розсипку..."

1947-го р. почалася чвертьстолітня емеритура, під час якої мав нагоду передумати своє довге й багате в події життя, до кінця якого зберіг повну притаманність змислів і духа. На два роки до своєї смерти, діставши посилку від своїх бувших учнів і товаришів праці з-за океану, писав д-ру Саві Никифорові:

„Дорогий Товаришу Саво! Пише пані Н., що Ви вже старі, на пенсії, а я Вас так бачу, як тоді, коли ми — вертаючи з гімназії через „Фіґолівку" (обійстя гімназійного катехита, о. д-ра Івана Фіґоля — примітка автора), ставали перед Вашою хатою і не могли наговоритися,... та й було про що говорити. Ви „вже старі", а що ж я маю говорити про себе?!... Пів року тому відсвяткував я свій ювілей 90-ліття. Були в нас деякі мої учні, між іншими, Маня... Ваша посилка прийшла — згідно зі списком речей.

Мені лишається Вам, мої Дорогі і моїм б. учням сердечно подякувати. Наша мама померла ще на Великдень, лишилося нас лише двоє: я і Наталя (дочка проф. Павлюха — прим. автора). Прощаємо Вас усіх сердечним поздоровленням. Жийте щасливо!

Вам щиро віддані Павлюхи Гнат і Наталя. Новий Рік старого стилю, 14-го січня 1970...

Після такого прощання професора - директора Гната Павлюха зі своїм світом, нам — представникам цього його світу лишається тільки сказати тепер, як він відійшов у засвіти:

Спи заслуженим блаженним сном, наш Незабутній Учителю! Хай сняться Тобі золоті сни про сповнення мрії, для якої Ти жив і трудився — а ми й майбутні збережемо про Тебе вічну пам'ять!

**О. Гайський**

## „НАДЗВИЧАЙНИЙ ГАСТРОНОМ"

У Ворошиловграді відкрили новий великий харчовий магазин - гастроном під назвою „Ворошиловградський". „Радянська Україна" з 13 жовтня захоплюється тим, що „продавці Діденко у Усачова не тримають гострих ножів, щоб ними краяти ковбасу чи сир. Якась жінка просить відпустити (?) 400 грамів ковбаси та 200 г. сиру. — Вам порізати тоненько? — Тоненько. — Продавець натискає окрасець ковбаси до блискучого кола стругальної машини, і 10 секунд не минуло, як замовлення виконано!" Таке ж захоплення в „Радянської України" викликають і 16 кас із касирками, бо ті каси викидають „чеки, на яких указано ціну кожного товару, загальну суму, а крім того ще й щирі слова „Спасибі за покупку!"

# СПОРТ

## УСК — МАДЯРСЬКИЙ С.К. (1:2) 3:4

У суботу 21-го жовтня ц. р. розіграв УСК мистецькі змагання „Великої Двадцятки" Нім. Оберліґи проти мадярського С.К. на грищі Метрополітан Оваль. Гра відбулася увечері на освітленій площі і дехто завважав, що УСК не звик у таких обставинах грати, але й противникові було не краще. Гра велась цілий час майже рівнорядно. Перші ворота здобув Н. Чорний, другі Смаґа, а треті Меккулі і тоді вже УСК проводив 3:2. Вдоволені тимчасовим переможним вислідом наші усківці дещо сповільнили гру, а натомісць мадяри почали нагальні наступи на наші ворота і у висліді не лише вирівняли, а навіть здобули перемогу над УСКом 3:4, а а водночас і дві цінні точки. Не зважаючи на зусилля наші змагуни — мусіли піддатися більш завзятим мадярам, тим більше, що були послаблені браком кращого оборонця Дж. Янґа.

Склад УСК-у: Кофі Меккулі, Смаґа, М. Чорний, Фіні, Ст. Гавран, Зайдель, Кіндратів, Мфум, Семко, Н. Чорний.

Резерва: УСК — мадярський С.К. 1 : 2.

*І. Дзядів*

**Вступайте в члени УНСоюзу!**

## - КОРОТКІ ВІСТКИ -

**ОКРУЖНИЙ ПРОКУРАТОР У БАСТОНІ, МАСС.**, започаткував деякі заходи проти того, щоб окремі „спеціялізовані" фірми не продавали студентам готові тексти наукових розвідок і праць, які насправді мали б приготувати самі студенти. Бостонський університет подав до суду прохання, щоб 4 місцеві фірми не продавали студентам таких „студій", бо це шкідливо відбивається на навчальному процесі й на студентах.

**НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ГАТ-СПРІНҐ** у Вірджінії Ради Ділових Підприємств представники Адміністрації говорили, що, можливо, буде в дальшому зроблена реформа податкової системи в ЗСА. Але деякі з представників промислового світу, виступаючи на конференції, твердили, що надалі не можна буде обійтися без підвищення податків на населення, хоча вони вже й так дуже високі. Головною причиною можливого підвищення податків може бути великий федеральний дефіцит.

**НЮЙОРКСЬКА ПОЛІЦІЯ ПОВІДОМИЛА**, що за останні два тижні в Ню Йорку зареєстровано 7 випадків грабування учителів. Здебільшого злочинці заходять у школу, тероризують дітей і переважно вчительок, забирають у них гроші і зникають. Тепер місто асиґнувало додатково 700 000 долярів, щоб збільшити кількість службовців - сторожів чи наглядачів над шкільними приміщеннями.

**З ДОБРЕ ПОІНФОРМОВАНИХ КІЛ** у Вашингтоні інформують, що летунство одержало наказ бути готовим до перевезення американських сійськовополонених із Півн. В'єтнаму. Для цього вже приготовано групу літаків, а резервова група є в стадії формування.